

A close-up photograph of several watermelon popsicles on wooden sticks, resting on a bed of crushed ice. The popsicles are multi-colored, with layers of red, yellow, green, and white. The background is slightly blurred, focusing attention on the popsicles and the text overlay.

KOMMENTTIPUHEENVUORO

1.Toipumisorientaatio asumispalveluiden viitekehystenä/Pori

Heli Harinen kokemusasiantuntija Mielenterveysomaiset Pirkanmaa Finfami ry

Toipumisorientaatio kehyksenä ja käytännössä (1)

- Toipumisorientaatio kuvattu hyvin – mitä se on ja mitä se ei ole
- Tämä esitys sopii hyvin ammattilaisten koulutukseen
- **SAIRAUS EI KOSKAAN TÄYTÄ KOKO IHMISTÄ!**
  - Miten kuntoutuja näkee itsensä
  - Miten omainen näkee läheisensä
  - Pystyykö omainen uskomaan läheisen toipumiseen – miten toivo ja optimismi voidaan säilyttää
- Laitostuminen – kuinka helppoa se onkaan!
- Kokemusasiantuntijuus -> voimaantuminen, itsearvostus, merkityksellisyys
- Osallisuus – yhteys muihin, oma päätöksenteko, vertaisuus
- Ammattilaisten roolin muutos – vastuun antaminen asiakkaalle, toivo, motivaation löytäminen – työntekijä ei pääätä asiakkaan puolesta
  - Pyskoedukaatio, sairauden hoidon tukeminen (esim. lääkitys)

Toipumisorientaatio kehyksenä ja käytännössä (2): - ytimestä asunto ensin, asiakassuunnitelma

- Laitostumisen välttäminen, omaehtoinen mutta tuettu asuminen
- Asiakassuunnitelmaprosessin uudistaminen – tehdään yhdessä, asiakkaan työkalu
- Itsemääräämisoikeus, pystyvyyden kokemukset, yhteisöllisyys isossa roolissa
- Ammattilaisen itsearviointi
- Onko omainen mukana asiakassuunnitelman laatimisessa?
- Omaiskokemusasiantuntijoiden koulutus, rooli, tehtävät?
- Voidaanko omaisia tukea omaan osallisuuteen?
- Myös omainen muuttuu, kun kuntoutuja voimaantuu ja tekee omia päätöksiä -> miten omainen oppii luottamaan ja päästämään irti?
- Asiakkaan asuminen omassa kodissa – valtava merkitys elämän paranemiselle
- Siirtyminen kevyempiin palveluihin ja omilleen lisääntynyt – vaikuttavuus todettu
- **TOIVO ON SISÄINEN USKO SIIHEN, ETTÄ TOIPUMINEN ON MAHDOLLISTA! (asiakassuunnitelma)**

KOMMENTTIPUHEENVUORO

2. Toipumisorientaation mukaiset toimintakäytännöt ja niiden arviointi/Etelä- Pohjanmaa

Heli Harinen kokemusasiantuntija Mielenterveysomaiset Pirkanmaa Finfami ry

KESKIÖSSÄ KOKEMUSASIAN TUNTIJUUS JA ASIAKKAAN VOIMAANTUMINEN

- Kokemusasiiantuntijoiden todella monipuolinen käyttö ja arvostus
- Vakiintunut toiminta – jalkauttaminen, Recovery college
- Tutkittu sekä kuntoutujan että ammattilaisen näkökulmista
- Toivon näkökulma korostuu
- Ammattilaisten kokemuksista saisi tukea niille alueille, jossa kokemusasiiantuntijuutta ei vielä hyödynnetä
- Kokemusasiiantuntijoiden mittava ja monipuolinen koulutus
- Miten omaiskokemusasiiantuntijoita koulutetaan, mikä on heidän roolinsa?
- Kokemusasiiantuntijan merkitys toipumisessa monella osa-alueella suuri: tuki tulee vertaisena ja on samansuuntaista kuin ammattilaisten mutta toimii eri tasolla, ei neuvovana vaan esimerkillä ja tasa-arvoisena
- Kokemusasiiantuntijoiden käytön kustannukset pieniä verrattuna hoitopäivän hintaan